

Sérstakt lambakjöt Frá hugmynd að veruleika

Lömb alin á hvönn

Oft hafa heyrst raddir um að lömb alin við sérstakar aðstæður bragðist öðruvísi en almenn gerist. Niðurstöður innlendrar rannsóknar frá 1995 staðfestu að lömb sem gengu á hefðbundinni sumarreit og var slátrað að hausti, höfðu önnur bragðgæði en lömb sem alin voru upp á landi þar sem aðgangur var mögulegur að fjörubeit og strandgróðri á heppilegu vaxtarstigi til beitar.

Halla Steinólfsdóttir og Guðmundur Gíslason, sauðfjárbændur að Ytri-Fagradal á Skaröströnd, fengu þá hugmynd að kanna hve mikill munur væri á lambakjöti, þar sem lömb eru alin upp á hvönn í einhvern tíma fyrir slátrun og því lambakjöti sem framleitt er á hefðbundinn hátt. Akureyjar, úti fyrir landi Ytri-Fagradals, eru vaxnar mikilli hvönn og oft hafa lömb verið sett í þær eftir þau komu af fjalli til geymslu jafnt og bötunar fram að slátrun.

Sérstök afurð

Markmið verkefnisins var að kanna hvort breytingar yrðu á bragði lambakjöts, annars vegar alið í hefðbundinni sumarreit og hins vegar alið á hvönn í Akureyjum. Þá var lögð áhersla á að kanna hvernig neytendum líkaði afurðin.

Framtíðarmarkmiðið er að markaðssetja hvannalamb sem sérstaka afurð.

Sérstök beitarhólf

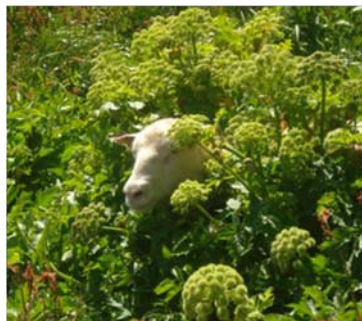
Bændur lögðu til 12 smálömb, af báðum kynjum, frá fyrra ári og var helmingi þeirra komið fyrir í júní út í eyju þar sem gnægð er af hvönn. Þar voru þau í sex vikur en hinum helmingnum, samanburðarhópnum, var komið fyrir á ræktuðu landi og úthagabeit.

Útbúa þurfti sérstakt beitarhólf fyrir samanburðarhópin þar sem honum var tryggð nægileg beit til að lömbin yrðu samanburðarhæf. Slátrun lambanna var í ágústbyrjun, skrokkar látnir hanga í sólarhring, þá hlutaðir, hryggir úrbeinaðir og hryggvöðvar frystir.

Skyngmat á hryggvöðvum fór síðan fram í september.

Einar K. Guðfinnsson
sjávarútvegs- og
landbúnaðarráðherra gæðir
sér á hvannalambi haustið
2007.

Meira kryddbragð

• Nokkur munur var á milli einstakra lamba innan hópanna.

• Hvannalömbin reyndust hafa meiri kryddlykt og –bragð, yfirgnæfðu aðra þætti.

• Lömb í hefðbundnu beitarlandi höfðu meira lambakjötsbragð.

• Aukalykt og –bragð var ekki greinanlegt milli einstakra lamba innan lambahópanna.

Samdóma álit þeirra sem fengu að bragða á kjöti, aðgreindu eftir framleiðsluaðferðum, var að áberandi kryddlykt og –bragð væri einkennandi fyrir Hvannalambið.

Í framhaldsverkefni verða þrjú meginviðfangsefni:

• Hversu lengi þarf að beita lömbum á hvönn til að ásættanlegt bragð fáist?

• Hvernig á að standa að gerð hvannaakurs á fastalandinu?

• Framkvæma þarf geðjunarpróf með þátttöku neytenda.